

КАМАРА НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОЦЕНИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ (КНОБ)

КОДЕКС ЗА ПРОФЕСИОНАЛНАТА ЕТИКА

Глава I

Общи положения

Чл.1. (1) Този Кодекс съдържа основните правила на професионално поведение, основани на Закона за независимите оценители (ЗНО), както и професионалните и деловите отношения и взаимоотношения между независимите оценители и доверителите им, както и между тях самите.

(2) Кодексът съдържа основни етични норми и конкретизира правилата за поведение, произтичащи от практикуването на професията на независим оценител.

(3) Съгласно Закона за независимите оценители (ЗНО), този Кодекс има задължителен характер за всички независими оценители и дружества на независими оценители, вписани в публичния Регистър на КНОБ.

Чл.2. (1) С този Кодекс се цели професионалните и деловите отношения и поведението на независимите оценители да се подчинят на етичните норми и на изискванията за добра професионална практика.

(2) Етичните норми на взаимоотношения и поведение са формулирани в категории, термини и изисквания, които определят етичните правила за спазване от независимия оценител в осъществяването на упражняваната професия.

Чл.3. (1) Дейността на независимия оценител въплъщава в себе си безусловно спазване принципите на професионалната добросъвестност, честност, компетентност, уважение към другите независими оценители и към обществото.

(2) Независимият оценител отговорно, честно и коректно изпълнява професионалните си задължения на основата на:

- спазване на законовите разпоредби и изисквания при извършване на оценки в своята дейност;
- стриктно спазване на приложимите Стандарти за оценяване, утвърдени от Общо събрание (ОС) на КНОБ;
- защита интересите на обществото, държавата и доверителите си и недопускане на нарушения, накърняващи правата и интересите им;
- проява на висок професионализъм и гражданско съзнание като изпълнява обективно и независимо поетите договорености;
- доверие, уважение и защита престижа на професията, както и на честта и достойнството на професията „независим оценител“.

Глава II

Професионално поведение, основни права и задължения

Чл.4. Независимият оценител не трябва да участва в дейности или отношения, които могат да накърнят неговата безпристрастна оценка. Такова участие включва и дейности или отношения, които може да представляват конфликт на интереси. С оглед на това независимият оценител няма право:

- да влиза в нерегламентирана материална зависимост от доверителите си;
- да участва в ръководни органи на доверителите си;
- да има материален интерес към обекта/актива на оценката;
- да представлява която и да е от страните по сделка с оценявания от него обект;
- да извършва оценки при наличие на конфликт на интереси, включително в хипотезите на чл. 21 от ЗНО или във всички останали случаи, при които може да се постави под съмнение неговата безпристрастност, обективност и независимост;
- да подписва оценки, които не е извършил или в изготвянето на които не е участвал;
- да изготвя оценителски доклади в противоречие с приложимите стандарти за оценяване;
- да разгласява пред трети лица, по какъвто и да е начин и повод, информация и факти за оценявания от него обект/ актив и становището за неговата стойност, освен ако разгласяването не се изисква по силата на друг нормативен акт.

Чл.5. Независимият оценител, при извършване на своята дейност, не трябва да провежда нелоялна конкуренция с другите независими оценители, както и да застрашава и/или накърнява техните интереси, да дискредитира доброто им име, тяхната компетентност и авторитет.

Чл.6. Независимият оценител има право на свобода при упражняване на професията си, без външно влияние и намеса върху неговата професионална оценка, решения и действия, като поема отговорността за това.

Чл.7. Всеки независим оценител има равни възможности за дейност, подготовка и усъвършенстване, поемане на работа и право на практика, без оглед на неговите пол, раса, народност, етническа принадлежност, гражданство, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, възраст, сексуална ориентация, семейно положение и имуществено състояние и на всякакви други признаци, установени в закон или международен договор, по който Република България е страна.

Чл.8. Независимият оценител не трябва да участва в дейност или да се обвързва с действия или организации със сходна професионална дейност, които

са дискредитиращи за професията на независимия оценител или за Камарата на независимите оценители в България.

Глава III

Професионална квалификация

Чл.9. (1) Независимият оценител е длъжен да поддържа знанията и квалификацията си на ниво, съответстващо на развитието на нормативната уредба, прогреса на приложимите технологии и добрите професионални практики и изискванията на ЗНО.

(2) Независимите оценители не могат да приемат каквото и да било възлагане, което не съответства на тяхната квалификация и удостоверената със сертификат за оценителска правоспособност.

Глава IV

Отношения с другите оценители и с регулаторния орган

Чл.10. (1) Независимите оценители трябва да поддържат добри отношения помежду си.

(2) Независимите оценители трябва да се въздържат от каквато и да било практика или поведение, което може да урони добрата репутация на професията или да причини вреда на други оценители. За неизпълнение на това задължение се носи дисциплинарна отговорност.

(3) Независимият оценител е длъжен да изпълнява решенията на органите на Камарата на независимите оценители в България, приети в изпълнение на регулаторната ѝ функция спрямо упражняването на професията „независим оценител“. За неизпълнение на това свое задължение той носи дисциплинарна отговорност.

(4) Независимият оценител е длъжен да прилага утвърдените от ОС на КНОБ Стандарти за оценяване.

(5) Независимият оценител има право да уведоми КНОБ за всяко нарушение на ЗНО или на този Кодекс, извършено от друг независим оценител при упражняването на неговата професия. Уведомлението по предходното изречение не може да бъде анонимно и не може да се отнася за действия, извършени от независимия оценител в друго негово качество, вкл. като съдебен експерт или експерт към административен орган или към друг орган на публичната власт.

(6) Независимият оценител е длъжен да зачита и пази авторитета на регулаторния орган.

(7) Независимият оценител е длъжен своевременно да уведомява КНОБ за всяка промяна в обстоятелствата, подлежащи на вписване в Регистъра на независимите оценители.

(8) Всички независими оценители, вписани в Регистъра на независимите оценители, заплащат ежегодно вноски за техническа, административна и

логистична поддръжка на Регистъра на независимите оценители, съгласно решение на Управителния съвет, за срок и размер на основание чл. 34, т. 7 от ЗНО.

Глава V

Цени и възнаграждения

Чл.11. (1) Независимият оценител получава възнаграждения за своята дейност на основата на договорености и в съответствие със съдържанието, обхвата и характера на извършваната работа.

(2) Независимият оценител оферира цената на оценителската услуга в съответствие с обема, съдържанието и отговорността на извършваната работа, като не подвежда доверителя/ колегата относно съдържанието на работата, която ще се извърши, или относно бъдещи разходи, които биха се направили при извършване на оценката.

Чл.12. Независимият оценител не може да оферира възнаграждения за извършване на своята дейност, обвързани в процентно отношение с изведените в оценителския доклад стойности.

Глава VI

Нарушения и наказания

Чл.13. Неспазването на Кодекса за професионална етика е основание за дисциплинарна отговорност на оценителя.

Допълнителни разпоредби

1. Независимият оценител е длъжен да изпълнява решенията на ОС на КНОБ и на органите на КНОБ, приети в изпълнение на регулаторната ѝ функция.
2. „Независим оценител“ по смисъла на този Кодекс е физическо лице или дружество на независим оценител.
3. Определение на понятието „нелоялна конкуренция“: съгласно определението в „Закона за защита на конкуренцията“ и практиката, която има „Комисия за защита на конкуренцията“.
4. „Регулатор“ или „регулаторен орган“ по смисъла на този Кодекс е Камарата на независимите оценители в България.

Този Кодекс е приет и утвърден от ОС на КНОБ на 16.06.2018 г. на проведеното ДОС на КНОБ в гр. Русе.